

СТ А Н О В И Щ Е

От: **проф. д-р Матилда Иванова Александрова**
УНСС, научна специалност: “Социално управление”

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „**доктор**“ по научна специалност “Социално управление”, професионално направление 3.7 “Администрация и управление”, към катедра “Управление” на УНСС.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защитата на дисертационния труд съгласно Заповед № 721/ 24.03.2023 г. на Заместник-ректора по НИД на УНСС.

Автор на дисертационния труд: ***Силвия Цанкова Стойчева***
Тема на дисертационния труд: ***“Управление на риска при реализацията на аутсорсинг проекти”***

1. Обща характеристика на дисертационния труд

По процедурата за публична защита Силвия Стойчева е представила: дисертационен труд и приложения към него, автореферат, копия на публикации по дисертационния труд и автобиография.

Представеният за становище дисертационен труд е с обем 151 стр. и е структуриран в увод, три глави, заключение, списък с използвана литература и приложения. Като обхват и съдържание литературните източници изцяло съответстват на проблематиката, разглеждана в дисертационния труд. Разработката съдържа богат илюстративен материал, обхващащ 15 фигури, както и 4 стр. приложения. Уводът включва актуалността на дисертационния труд, предмета и обекта на изследването, изследователската теза, основната цел и задачи на дисертационния труд, изследователски подходи и методи на научното изследване.

В първата глава на дисертационния труд са открити в теоретичен план същността и характеристиките на управление на аутсорсинг проекти, управлението на риска при реализацията на тези проекти, както и фазите и методологията, разпространени и използвани

в световен мащаб. Разгледани са дефинициите за проект, проектно управление, аутсорсинг, аутсорсинг проект и риск. Проучен е секторът на проектен аутсорсинг в България и неговото развитие, както и спецификите, свързани с географските и социални особености на страната ни като аутсорсинг дестинация. Анализира се управлението на риска при реализацията на аутсорсинг проекти в мултикултурна среда, както и методологията на управление на аутсорсинг проекти в организациите.

Във втора глава са представени емпирични изследвания по сходни теми, осъществени с помощта на различни изследователски подходи и методики за проучване. Направен е сравнителен анализ на дейностите и процесите, с фокус върху методиките за управление на проекти и управлението на риска в две международни аутсорсинг компании, успешно опериращи на територията на България, утвърдили се като лидери на пазара на информационни технологии (Адеко Груп и ДжиТиТи България ЕАД).

В трета глава е представено авторово изследване и основните резултати от него. Детайлно са анализирани резултатите от проведеното чрез Google Forms дълбочинно интервю, като инструментариум за осигуряване на първични данни. Въпросникът съдържа 14 въпроса, от които 5 затворени и 9 отворени, които осигуряват достатъчна свобода на респондентите да споделят в детайли своите знания и опит по темата за управление на проекти в аутсорсинг организации с фокус върху ползите и рисковете при реализацията на тези проекти. В изследването взимат участие над 100 души, професионалисти в сферата на аутсорсинга. Големият брой опитни участници предоставя надеждна база за проведения качествен и количествен анализ. Допълнителна аналитична информация е получена и чрез приложение на специфичен статистически метод, а именно клъстер анализ.

Въз основа на интерпретацията на получените резултати е направено обобщение от емпиричното изследване, като са изведени препоръки за усъвършенстване на процеса на управление на аутсорсинг проекти в България, както и на рисковете при реализацията им. Отделено е място и за формулиране на насоки за бъдеща изследователска работа въз основа на аспекти по темата, които биха представлявали изследователски интерес.

II. Оценка на научните и практическите резултати

Изложението на дисертационния труд безспорно показва, че дисертантът Силвия Стойчева е проучила задълбочено теоретико-методологическите основи на управлението на риска при реализацията на аутсорсинг проекти. Научно-приложен интерес

представляват потенциалните положителни ефекти, рискове и предизвикателства при прилагането на проектно управление в организациите, реализиращи аутсорсинг партньорства.

Дисертантката основава своите аргументи и изводи на анализ на широк диапазон от специализирани източници, отразяващи предимно международната теория и практика в областта на управлението на аутсорсинг проекти. Систематизирани са резултатите от емпирични изследвания по темата на дисертационния труд, проведени в България, както и в международна среда. Добро впечатление прави анализирането на методологиите за управление на аутсорсинг проекти в сравнителен план на две организации, оперирщи в България – Адеко и GTT-Bulgaria.

Апробационното изследване на дисертационния труд е осъществено чрез емпирично проучване по метода на дълбочинното интервю сред 101 респонденти. Изследвани са основните фактори, влияещи върху реализацията на аутсорсинг проекти, причините за неуспех, на базата на които са изведени основните рискове, както и насоките за усъвършенстване на проектно управление в аутсорсинг среда. Приложен е клъстерен анализ, на базата на който изследваните организации са класифицирани в типични групи. Изведени са препоръки за усъвършенстване на процеса на управление на аутсорсинг проекти в България и минимизиране на рисковете при тяхната реализация.

Изложението свидетелства за придобитите знания и умения от дисертантката да провежда самостоятелно научно-приложно изследване, като използва съвременни методи за емпиричен анализ и представяне на получените резултати. Избраният инструментариум е адаптиран успешно от гледна точка на постигане на изследователските задачи и потвърждаване на изследователската теза.

III. Публикации, свързани с дисертационния труд

Към дисертацията са приложени три самостоятелни научни публикации – статии в научни списания, индексирани във вторични научни бази. Посочените публикации отразяват в значителна степен основните постижения на дисертационния труд, като изцяло отговарят на минималните наукометрични изисквания за ОНС „доктор“.

IV. Автореферат и справка за приноси

Авторефератът е с обем от 58 стр. и е разработен в съответствие с изискванията, като представя в синтезирана форма съдържанието на дисертационния труд. В него са изведени следните основни научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

- В резултат на проведено задълбочено проучване на специализираната литература в областта на аутсорсинга и проектното управление са систематизирани и обосновани същността и ключовите характеристики на управлението на аутсорсинг проекти.

- Въз основа на резултатите от детайлизиран сравнителен анализ на две аутсорсинг организации с утвърдени методологии в проектното управление, осъществен чрез казусен метод, е разработен авторов инструментариум за емпирично проучване на съвременните практики по управление на аутсорсинг проекти.

- Чрез апробация на инструментариума в рамките на самостоятелно организирано и проведено емпирично изследване сред мениджъри и експерти от аутсорсинг компании, е получена нова информация относно ползите, рисковете и възможностите за усъвършенстване на управлението на аутсорсинг проекти.

- Резултатите от емпиричното изследване в дисертационния труд предоставят надеждна основа за формулиране на препоръки за усъвършенстване на практиките за управление на аутсорсинг проекти в български организации, участващи като партньори в изпълнението на такива проекти.

Считам, че приносите са лично дело на автора и могат да бъдат определени като допълващи и доразвиващи теорията и практиката на управлението на аутсорсинг проекти.

V. Критични бележки и препоръки

Към разработката нямам критични бележки. Бих препоръчала в бъдещата си работа дисертантката да продължи усилията си по проучване на неизследвани аспекти на управленската практика в областта на управлението на аутсорсинг проекти и процеси.

VI. Заключение

В заключение считам, че представеният дисертационен труд на тема „Управление на риска при реализацията на аутсорсинг проекти“ притежава необходимите качества и съответства на изискванията за присъждане на ОНС “доктор” – ЗРАСРБ (чл.6 ал.3), Правилника за приложение на ЗРАСРБ (чл.27) и Правилника за учебната дейност в УНСС, част 3 „Доктор“ (чл.94). Имайки предвид горепосочените аргументи изразявам **положително становище**, като предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Силвия Цанкова Стойчева образователна и научна степен “доктор” по научна специалност “Социално управление”, ПН 3.7 “Администрация и управление”.

27.04.2023 г.
гр. София

Член на научното жури:.....
/ проф. д-р Матилда Александрова /